

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 327(71+477)(470+571)(1-651.1)“2014/2025”

DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2025-3-26>

ПІДТРИМКА КАНАДОЮ УКРАЇНИ В ЇЇ БОРОТЬБИ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ У 2014–2025 РР.

М. В. БОНДАРЕЦЬ

кандидат економічних наук,
провідний науковий співробітник,
Державна установа «Інститут всесвітньої історії
Національної академії наук України»

Анотація. Мета дослідження: проаналізувати основні аспекти військової, політичної та гуманітарної допомоги Канади Україні у 2014–2025 роках. Основні **методи дослідження** базувалися на системному та міждисциплінарному підходах. Застосовувалися такі загальні методи наукового пізнання, як наукова абстракція, аналіз і синтез, узагальнення, прогнозування, конкретизація та порівняння. **В результаті** було встановлено, що підтримка України Канадою у 2014–2025 рр. здійснювалась за наступними напрямками: військова допомога, політична підтримка, гуманітарна допомога, фінансова підтримка, санкційний тиск, підтримка українських біженців. **Практична значущість дослідження** полягає в тому, що розкриття стратегій послідовної підтримки Канадою України у російсько-українській війні може слугувати прикладом як для деяких європейських країн, так і для США, які не відрізняються послідовністю ні в політичній підтримці, ні в обсягах і номенклатурі постачаємих озброєнь.

Ключові слова: Україна, Канада, російська агресія, військова допомога, політична підтримка, фінансова підтримка, гуманітарна допомога.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Проблема підтримки України в її протистоянні російській агресії є вельми актуальною, тому що результатом цього протистояння може стати новий геополітичний поділ світу, що вплине практично на всі передові країни, діяльність військово-політичних блоків та міжнародних організацій.

Україну з Канадою здавна пов'язували партнерські стосунки, що ґрунтувалися на міцній дружбі та співпраці. Стратегії політичної, гуманітарної, військової, фінансової підтримки Канади були визначені у 2014 році за часів першого вторгнення Росії на територію Республіки Крим. З тих пір і до сьогодні ця підтримка набула нових масштабів і форм, але її сутність – допомога Україні стільки, скільки потрібно для перемоги – залишається незмінною. Цікавим є, на наш погляд, сучасний розворот Канади у бік військового співробітництва з країнами ЄС, що відкриває нові перспективи для розвитку її оборонно-промислового комплексу та подальшої допомоги Україні. Незважаючи на актуальність, проблема підтримки України Канадою у повномасштабній українсько-російській війні не знайшла належного висвітлення у наукових дослідженнях укра-

їнських та зарубіжних вчених, особливо її останні імперативи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Декілька праць присвячено дослідженню військової і гуманітарної підтримки Україні з боку США та країн ЄС. У роботі Циганюк В. [1] окреслено пріоритетні питання американської підтримки у 2014–2022 роках, виокремлено відмінності політики США щодо України при різних адміністраціях. Розкрито, що ця політика базується здебільшого на пошуках дипломатичного вирішення закінчення війни. Праця Сивової Т.Ю. [2] зосереджена на розгляді перспектив вступу України до Європейського Союзу в контексті повномасштабного воєнного вторгнення. У ній розглянуто всебічну підтримку, яку Європейський Союз надає Україні, зокрема фінансову, військову та гуманітарну допомогу.

Чимало праць українських дослідників Бондарець М. В. [3], Зернецької О.В. [4], Кордуна О.О. [5] висвітлюють допомогу Австралії Україні з початку повномасштабного вторгнення і донині. В них доведено, що військова допомога з боку Австралії відіграє важливу роль у підтримці обороноздатності України. Разом з тим підкреслено, що цей потенціал співпраці використовується ні повністю, а для отримання більшої допомоги

Україна має шукати спільні проекти або ініціативи, які можуть бути корисними для обох країн.

Заходи Франції щодо підтримки України в умовах повномасштабної російської агресії розкрито у праці Мітрофанової О.О. [6], в якій вона досліджує пріоритети зовнішньої політики президента Франції Е. Макрона, що включають збільшення ваги Франції в ЄС та стримування агресивних претензій В. Путіна в контексті війни РФ проти України. Зосереджено увагу на практичних аспектах військової допомоги Україні та надано рекомендації щодо розвитку співробітництва у цій сфері.

Військова допомога уряду Канади Україні ґрунтовно проаналізована у працях Сухобокової О. О. [7,8]. В них автор доходить висновку про сталість підтримки Канадою України впродовж всього періоду російсько-української війни та констатує тенденцію до збільшення і розширення обсягів та напрямків військової допомоги, що надається з лютого 2022 р. Разом з тим акцент в них робиться здебільшого на дослідження військової допомоги у зв'язку з зовнішньо- та внутрішньополітичною ситуацією в Канаді.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Проаналізувати основні аспекти військової, політичної та гуманітарної допомоги Канади Україні у 2014–2025 роках.

У статті буде досліджено не висвітлені раніше аспекти, зокрема, найсучаснішу військову допомогу Канади Україні, приділено увагу гуманітарній допомозі, а саме – проблемі українських біженців, розкрито новий вектор оборонного співробітництва Канади з країнами ЄС.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Канада активно підтримує Україну в її боротьбі з російською агресією з початку конфлікту в 2014 році, а особливо після початку повномасштабного вторгнення росії у лютому 2022 року. Ось кілька основних аспектів допомоги Канади Україні:

1. Військова допомога: Канада надала Україні сучасне озброєння, боєприпаси, бронетехніку, а також навчає українських військових. Це включає такі системи, як протитанкові ракетні комплекси, артилерійські системи і безпілотники.

2. Фінансова підтримка: Канада виділила значні кошти на гуманітарну допомогу, відновлення інфраструктури та підтримку економіки України. Це включає фінансування для медичних потреб, допомогу внутрішньо переміщеним особам та підтримку громадянського суспільства.

3. Гуманітарна допомога: Канада надає гуманітарну допомогу, включаючи продукти харчування, медичні засоби, притулок для біженців і підтримку організацій, що працюють на місцях.

4. Політична підтримка: Канада активно виступає на міжнародній арені на підтримку України,

засуджуючи агресію росії, вводячи санкції проти російських фізичних і юридичних осіб та підтримуючи резолюції ООН, які засуджують дії Росії.

5. Санкції проти росії: Канада запровадила багаторазові санкції проти росії, включаючи обмеження на торгівлю, замороження активів і заборону на в'їзд для певних осіб.

6. Підтримка біженців: Канада прийняла українських біженців, пропонуючи різні програми для їхнього поселення та інтеграції в канадське суспільство.

Ця підтримка є частиною міжнародних зобов'язань Канади щодо захисту міжнародного права та підтримки суверенітету України. Канада залишається одним з найбільших партнерів України в міжнародній спільноті.

Якщо порівнювати експорт та імпорт основних озброєнь Канади та України у 2013–2017 і 2018–2022 рр., то Україна з 11 місця опустилася на 17 місце у світовому рейтингу виробників озброєнь, а її частка у світовому експорті експорт зменшилася з 1,7 до 0,5 %. І цьому є пояснення – війна росії проти України, яка у цей період набувала все більших масштабів. Озброєння і військова техніка стали потрібні Україні і вона стала значно менше експортувати. Частка експорту основних озброєнь Канади у ці проміжки часу майже не змінилася – вона скоротилася з 0,6 до 0,5 %. Водночас Канада піднялася у рейтингу з 17 на 16 місце [9, р. 221].

Від початку широкомасштабного російського вторгнення Канада надала Україні різноманітної військової допомоги більше ніж на 2,4 млрд доларів США [10].

Ця допомога включає бойові танки Leopard 2, броньовані ремонтно-евакуаційні машини, броньовані машини бойової підтримки, протитанкову зброю, стрілецьку зброю, гаубиці M777 та боєприпаси, камери для дронів з високою роздільною здатністю, зимовий одяг та інше військове обладнання.

Канада також робить свій внесок у багатонаціональні зусилля з підготовки пілотів, обслуговування та підтримки українських F-16. У 2024 р. Канада виділила 60 млн канадських доларів (понад 44 млн доларів США) на підтримку сталого потенціалу винищувачів F-16. Кошти пішли на закупівлю запасних частини, озброєння, авіоніки та боєприпасів для F-16, які в бойових діях використовує Україна. Крім того, Канада продовжила місію (CAF) з військової підготовки українських військових до березня 2026 року.

З початку операції UNIFIER, місії Збройних сил Канади (CAF) з військової підготовки та нарощування потенціалу на підтримку Збройних сил України, Канада підготувала понад 40 000 військовослужбовців ЗСУ. А з початку широкомасштабної російської агресії проти України літаки Збройних сил Канади доставили в Україну більш

ніж 7500 тонн військової допомоги від союзників та партнерів.

2 лютого 2024 р. Канада та Україна започаткували створення коаліції з повернення українських дітей. Канада оголосила, що буде залучати до цього й інші країни, серед яких Мексика, Бразилія, Південна Африка й Катар. Канада має намір переконувати держави, щоб вони об'єднувались у цьому питанні та працювати з тими державами, які мають прямі відносини з росією, аби українські діти верталися додому. Для повернення українських дітей Канада запропонувала дієвий механізм, котрий працює і сьогодні дає свої результати [10].

На сучасному етапі світового розвитку уряд Канади планує збільшити витрати на військову допомогу Україні та розширення міжнародної оборонної співпраці.

Відповідний запит на зміни до бюджету було подано до парламенту країни. Пропозиція уряду передбачає збільшення бюджетних витрат на 8,6 млрд канадських доларів, з яких 8,2 млрд – для Міністерства національної оборони.

Додаткові витрати оборонного відомства мають спрямувати на:

- 2,1 млрд дол. США на програми набору, утримання та підтримки для збройних сил Канади;
- 2,1 млрд дол. США на оборонні дослідження та розробки і підтримку канадської оборонної промисловості;
- 2,0 млрд дол. США на військову допомогу Україні та розширення партнерств в оборонній сфері;
- 1,0 млрд дол. США на підвищення стратегічних військових можливостей;
- 833,7 млн дол. США на нове та існуюче обладнання та інфраструктуру збройних сил Канади.

Одночасно в уряді наголосили, що Канада і надалі продовжуватиме підтримувати Збройні Сили України в її боротьбі проти росії.

Допомога буде спрямована на придбання безпілотників, бойових броньованих машин, навчання пілотів, постачання боєприпасів, стрілецької зброї, транспортних засобів та іншого обладнання.

Це фінансування також буде використано для розширення співпраці з міжнародними партнерами у сфері військової підготовки, оборонної політики та розвідки [11].

Міністр національної оборони Канади Девід Дж. МакГінті, який взяв участь у 28-му засіданні Контактної групи з питань оборони України UDCG (Ukraine Defense Contact Group) у форматі «Рамштайн» 4 червня 2025 року та зустрічі міністрів оборони НАТО в Брюсселі, оголосив про новий пакет військової допомоги для України, у межах якого, зокрема, буде передано бронетехніку. Насамперед йдеться про постачання зі складу канадської армії броньованих розвідувальних машин LAV-2, відомих як Coyote.

Будуть також поставлені бронетранспортери на базі LAV-2 – Bison. Відмінність між цими двома

машинами полягає в тому, що LAV-2 оснащено дво-місною баштою з 25-мм гарматою, тоді як Bison має виключно кулеметне озброєння та десантний відсік для транспортування восьми військовослужбовців.

Загальна вартість цього пакета військової допомоги становить 45 млн доларів США. Окрім бронетехніки, він передбачає постачання нового обладнання, боєприпасів, дронів, IT-рішення та іншого спорядження, яке буде поставлене канадськими компаніями.

До того ж, 5 млн доларів США із цього пакета буде виділено на комплекти радіоелектронної боротьби, які також виготовлятимуть у Канаді.

Додатково Д. Дж. МакГінті повідомив про удосконалену підготовку українських пілотів, яка проводиться в Канаді. Канада взяла на себе керівництво підготовкою пілотів-винищувачів за програмою FLIT (fighter-lead-in-training) Коаліції з питань можливостей Повітряних сил AFCC (Air Force Capability Coalition) в межах UDCG [12].

Інвестиції у розмірі 389 млн доларів США протягом п'яти років охоплюють навчання пілотів F-16, постачання критично важливого обладнання для аеродромів, а також іншу підтримку українських авіабаз і парку літаків – усе це забезпечується канадською оборонною промисловістю.

Треба зауважити, що постачання цієї техніки може відбуватися значно швидше, ніж бронетранспортерів ACSV, які Канада вже певний час постачає Україні, і виробництво яких на сьогодні здійснюється на території Канади.

Раніше у червні 2024 року до України з канадського міста Лондон було відправлено партію нових бронетранспортерів LAV 6.0 ACSV – броньових допоміжних машин. Тоді було відправлено перші чотири з 50 нових броньованих машин бойової підтримки [13].

Ще одним кроком в оборонному співробітництві між нашими країнами стало розгортання виробництва бронеавтомобілів Roshel – канадського виробника на території України.

Розширення діяльності канадської Roshel в Україні відбулося у лютому 2025 р. шляхом підписання угоди з акціонерним товариством «Українська оборонна промисловість» щодо спільного виробництва бронемашин.

Виробничі потужності в Україні сприяють поліпшенню логістики, зміцненню вітчизняної промисловості та забезпеченню технічної підтримки бронеавтомобілів сімейства Roshel у Збройних Силах України.

На сьогодні на базі деяких українських підприємств оборонно-промислового комплексу вже діють сервісні центри для обслуговування бронемашин сімейства Roshel.

Наприкінці травня 2025 року надійшла інформація про експлуатацію понад 1800 бронеавтомобілів Senator в Україні, які прибули з початку російського

повномасштабного вторгнення. Броневий автомобіль Senator добре зарекомендував себе у бойових умовах. Крім того, на його базі було розроблено командно-штабну машину, яка працює зокрема в оперативно-стратегічних угрупованнях військ «Хортиця» і «Таврія» [14].

Сьогодні Roshel та OMNIPOL створюють спільне підприємство для виробництва бронемашин Senator у Європі. Угоду про спільне підприємство було підписано на міжнародній виставці IDET 2025. На підписанні був присутній Президент Чехії Петр Павел, що свідчить про важливість цієї співпраці для Європи. Нове підприємство буде виробляти броньовані автомобілі Roshel Senator різних версій.

Згідно з домовленостями, різні версії Senator виготовлятимуть із використанням потужностей оборонної та автомобільної промисловості Чехії.

Це партнерство спрямоване на створення надійного ланцюга постачання, появу висококваліфікованих робочих місць та зміцнення позицій європейського експорту в галузі бронетехніки. В Україні вже експлуатуються понад 1800 автомобілів Senator і нове підприємство має збільшити їхню кількість.

Нове стратегічне підприємство є конче необхідним для зміцнення оборонно-промислової бази Європи та забезпечення підтримки кінцевих користувачів.

Отже співпраця Roshel з OMNIPOL має за мету постачання платформ Senator чеського виробництва військовим підрозділам в Європі та по всьому світу.

У 2024 році в Україні кодифікували та допустили до експлуатації у військах броневий автомобіль Roshel Senator у версії MRAP, який призначений для захисту від мін та засідок.

Roshel також створила протидронову зенітну систему на базі броньовика Senator та українського бойового модуля. Для евакуації поранених з поля бою компанія Roshel розробила санітарну версію броньовика Senator, кілька сотень яких вже було поставлено Україні [15].

Сили оборони України також отримали від уряду Канади 8 нових броньованих машин для перевезення особливого складу “Senator Armored Personnel Carrier” або скорочено “Senator APC”.

Бронемашини “Senator APC” були розроблені канадською компанією “Roshel Defense Solutions” у 2018 році.

Машина має сталевий кузов та скло, здатне витримувати постріли з 50-каліберної зброї. “Senator APC” також має вибухозахищений кузов, який може витримати підрих гранати чи міни. Шини автомобіля мають систему “Run Flat” з підкачкою на ходу. Автомобіль обладнано системою, котра може протидіяти хімічним, біологічним, радіологічним атакам, генеруючи чисте повітря усередині герметичної кабіни. У рух “Senator APC” приводиться 6,7-літровим дизелем потужністю у 330 к.с.

Компанія утаємничує інформацію щодо платформи, на якій збудована машина, зазначаючи

лише, що вона від важкої комерційної вантажівки – можливо від Ford F-серії.

Разом з тим, бронемашини “Senator APC” призначені виключно для правоохоронних служб та державних установ, причому кожен автомобіль чи партія машин готуються індивідуально, тому орієнтована його вартість невідома [16].

Канада активно вивчає можливість спільного виробництва військової техніки з Україною, насамперед безпілотників. Модель співпраці базуватиметься на досвіді співпраці України з Данією і Францією. Уряд Канади розглядає варіанти фінансування як в Україні, так і в Канаді, зокрема через залучення канадських компаній, які можуть отримати переваги від такого партнерства.

Останнім часом Канада бажає приєднатися до ініціативи Європейського Союзу із нарощування оборонного потенціалу ЄС.

Для цього Канада веде переговори із Європейським Союзом стосовно приєднання до нового проєкту ЄС із розширення військового виробництва. Це дозволить Канаді долучитися до створення європейських бойових літаків й іншого військового обладнання на власних виробничих потужностях. Ціль – збільшити можливості оборонної промисловості ЄС й запропонувати альтернативу виробництву в США. Якщо перемовини будуть успішними, Канада долучиться до європейського військово-промислового блоку, пропонуючи свої підприємства для збирання європейських систем, наприклад шведських літаків Saab Gripen – конкурента американських винищувачів F-35. Канада також отримає преференційний доступ до ринку військового обладнання ЄС, що стане альтернативою закупівлям у США.

У той же час європейська ініціатива й канадське партнерство зможе принести практичні результати тільки через роки.

Усе це відбувається на тлі погіршення відносин між Канадою та США у 2025 році через розпочату Дональдом Трампом торговельну війну. У відповідь на запровадження 25% американських мит на канадський імпорт, Канада запровадила мита на американські товари вартістю понад 42 млрд дол. США.

Канада також розглядає можливість відмови від закупівлі у США десятків сучасних літаків F-35, натомість придбавши шведські Saab Gripen [17]. Однак, за це Канада може заплатити величезні штрафи.

Щодо останніх ініціатив Канади стосовно допомоги Україні, то Канада, Німеччина, Фінляндія, Швеція, Велика Британія, Данія, Норвегія планують взяти участь у придбанні систем протиповітряної оборони та інших озброєнь в рамках НАТО. Країни НАТО зроблять це зі своїх запасів, а потім замінять відповідне озброєння через закупівлю нового у оборонних компаніях США, тобто вони мають нагоду і допомогти Україні і самим переозброїтися. До речі, Німеччина нещодавно передала

України три системи ПРО (Протиракетної оборони) Patriot для захисту українського неба.

Зупинимось на аспектах гуманітарної допомоги Канади Україні, серед яких підтримка українських біженців.

Від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну до середини 2024 року (наявні останні данні) до Канади прибуло понад 210 тисяч українських біженців. Ці дані надало Прикордонне агентство Канади. За даними агентства, за програмою «Канадсько-український дозвіл на екстрені поїздки» (CUAET), яку було створено у березні 2022 року, до Канади прибуло 210178 українців. Програма надає право українцям на термінове отримання трирічного дозволу на роботу й проживання в Канаді, а також фінансову допомогу та тимчасове безкоштовне поселення.

Уряд Канади отримав майже 1,2 млн заявок на цю візу, з яких затвердив понад 900 тисяч. Прийом нових заявок на цю програму було закрито 31 березня 2024 року, а її власники мусили до кінця березня приїхати до Канади, аби скористатися нею [18].

У 2025 році Уряд Канади ухвалив рішення про продовження статусу тимчасового захисту для українців, які прибули до країни до 31 березня 2024 року в рамках програми CUAET. Для збереження свого статусу українці можуть подати заявку до 31 березня 2026 року. Це рішення дозволить українцям та їхнім родинам продовжувати працювати, навчатися та отримувати підтримку в Канаді. Продовження програми CUAET дає українцям можливість: продовжити чинний дозвіл на роботу; подати заявку на новий дозвіл; оновити статус відвідувача або студента; отримати новий дозвіл на навчання. До 31 березня 2025 року, українці, які знаходилися під тимчасовим захистом у Канаді, мали доступ до таких безкоштовних послуг: відвідування курсів англійської або французької мови для адаптації та працевлаштування; допомога у працевлаштуванні; консультативні послуги щодо життя в Канаді, прав і можливостей, доступних для українців; доступ до соціальної та фінансової підтримки, включаючи тимчасове житло та виплати.

Для тих українців, які не встигли скористатися програмою CUAET до 31 березня 2024 року, уряд Канади запровадив нову програму, яка діяла до 31 березня 2025 року. Відповідно до нових умов,

особи, які прибували до Канади до зазначеного терміну, могли скористатися наступною підтримкою: отримання консультацій щодо перебування в Канаді; юридична допомога; безкоштовні мовні курси з англійської або французької; допомога у пошуку роботи; підтримка щодо оформлення необхідних документів. Водночас нова програма мала деякі відмінності від CUAET. Зокрема, більше не передбачалося обов'язкового трансферу з аеропорту та оплати проживання в готелі протягом перших 14 днів [19].

Взагалі Канада планувала прийняти до 1,5 млн українців.

Канада надала Україні близько 1,7 млрд доларів США (2,3 млрд канадських доларів) в межах ініціативи ERA (Economic Resilience Activity) – програми, спрямованої на підтримку економічної стійкості України під час війни. Це кошти, що забезпечені доходами від заморожених російських активів.

Загалом від початку 2025 року із врахуванням останнього траншу, до українського бюджету надійшло близько 17,6 млрд доларів США із заморожених активів РФ [20].

7 грудня 2022 року Канада та Нідерланди подали до міжнародного суду ООН в Гаазі спільну заяву про вступ у справу «Україна проти РФ» щодо порушення Конвенції про запобігання злочину геноциду і покарання за нього.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Отже Канада послідовно підтримує Україну з початку війни з росією у 2014 році. Можна констатувати, що у цій період обсяги та номенклатура постачаємих озброєнь в Україну постійно оновлюються та розширюються. Канада знаходить нові шляхи для розвитку власного оборонного комплексу в умовах торговельної війни зі США. Вона, дійсно є «найбільш європейською» із неєвропейських країн, виходячи з того, що вона підтримує усі ініціативи і санкції передових європейських країн. Канада є сьогодні одним із найбільших друзів і партнерів України й планує надалі підтримувати Україну в її боротьбі стільки, скільки буде потрібно для перемоги України. Дослідження підтримки України провідними країнами в її війни проти Росії і надалі залишається актуальним завданням, яке мобілізує світову спільноту на захист демократії та міжнародного порядку, спротив проти країн «осі зла».

СПИСОК ВИКОРАСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Циганюк В. В. Військова та гуманітарна допомога США Україні у 2014–2020 роках. *Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей*. 2021. Т. 43. С. 104–116. DOI: 10.31861/mhpi2021.43.104-116.
2. Сівова Т. Ю. Перспективи вступу України до Європейського Союзу в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 73. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5894/5832>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-65>. (дата звернення: 17.06.2025).
3. Бондарець М. В. Сучасні тенденції розвитку обороннопромислового комплексу Австралії у 2019–2024 рр. *Австралія і Океанія в контексті глобальних викликів (2019–2024 рр.): збірник наукових праць*. Київ: Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2024. С. 101–109.

4. Зернецька О. В. Підтримка Австралією України у війні з Росією. ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». URL: <https://ivinas.gov.ua/viina-rfproty-ukrainy/pidtrymka-avstraliieiu-ukrainy-u-viini-z-rosiieiu.html>. (дата звернення: 17.06.2025).
5. Кордун О. О. Деякі аспекти надання міжнародної військової допомоги Україні Австралією в умовах повномасштабного вторгнення росії. *Австралія і Океанія в контексті глобальних викликів (2019–2024 рр.): збірник наукових праць*. Київ: Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2024. С. 110–117.
6. Митрофанова О. О. Заходи Франції щодо підтримки України в умовах повномасштабної російської агресії. ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». URL: <https://ivinas.gov.ua/viina-rf-proty-ukrainy/zakhody-frantsii-shchodo-pidtrymky-ukrainy-v-umovakh-povnomasshtabnoi-rosiiskoi-ahresii-202308091318.html>. (дата звернення: 20.06.2025).
7. Сухобокова О. О. Військова допомога уряду Канади Україні в умовах повномасштабної російсько-української війни (лютий 2022–березень 2025 рр.). *Проблеми всесвітньої історії*. 2025. № 2(30). С. 104–118. DOI: <http://doi.org/10.46869/2707-6776-2025-30-5>
8. Сухобокова О. «Допомагати Україні – це особиста і сімейна справа Канади»: канадська підтримка України на початку російської збройної агресії (2014–2015 рр.). *Polityka zagraniczna państw w teorii i praktyce stosunków międzynarodowo-wych.* / R. Kordonski, A. Kordonska, Ł. Muszyński (red.). Olsztyn–Łwów: Instytut Nauk Politycznych UWM w Olsztynie, 2021. С. 246–260. URL: <https://www.uwm.edu.pl/inp/docs/polityka-zagraniczna-1.pdf>. (дата звернення: 22.06.2025).
9. СІПРІ 2023: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ. / Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. досліджень ім. О. Разумкова; Редкол. укр. вид.: О. Мельник (керівник проєкту) та ін. Київ : Заповіт, 2024. 662 с.
10. Армія Inform 2024, 16 лютого. URL: <https://armyinform.com.ua/2024/02/16/z-2022-roku-kanada-nadala-ukrayini-vijskovoyi-pidtrymky-na-24-mlrd/>. (дата звернення: 22.06.2025).
11. Козацький С. Канада планує збільшити військову допомогу. *Мілітарний*. 2025, 10 червня. URL: <https://military.com/uk/news/kanada-planuye-zbilshyty-vijskovu-dopomogu-ukrayini/>. (дата звернення: 25.06.2025).
12. Міністерство оборони Канади. URL: <https://www.canada.ca/en2ru.search.translate.google/en/departement-national-defence/services/contact-us.html>. (дата звернення: 25.06.2025).
13. Приходько Р. Канада надасть Україні нові машини сімейства LAV: БТР Bison та Coyote. *Мілітарний*. 2025, 7 червня. URL: <https://military.com/uk/news/kanada-nadast-ukrayini-novi-mashyny-simejstva-lav-btr-bison-ta-coyote/>. (дата звернення: 30.06.2025).
14. Козацький С. Roshel розгорнув виробництво броневих автомобілів в Україні. *Мілітарний*. 2025, 5 червня. URL: <https://military.com/uk/news/roshel-rozgomuv-vyrobnystvo-broneavtomobiliv-v-ukrayini> (дата звернення: 15.07.2025).
15. Софронов Т. 1800 машин вже в Україні: У Чехії локалізують виробництво бронемашин Senator. *Мілітарний*. 2025, 31 травня. URL: <https://military.com/uk/news/1800-mashyn-vzhe-v-ukrayini-u-chehiyi-lokalizuyut-vyrobnystvo-bronemashyn-senator/>. (дата звернення: 20.07.2025).
16. Софронов Т. Україна отримала броневих автомобілі “Senator APC”. *Мілітарний*. 2022, 23 травня. URL: <https://military.com/uk/news/ukrayina-otrymala-broneavtomobili-senator-apc/>. (дата звернення: 20.07.2025).
17. Канада та ЄС домовляються про об’єднання військово-промислових комплексів – ЗМІ. *Укрінформ*. 2025, 20 березня. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3972621-kanada-ta-es-domovlautos-pro-obednanna-vijskovopromislovih-kompleksiv-zmi.html>. (дата звернення: 21.07.2025).
18. Богданьок О. Канада вже прийняла понад 210 тисяч українських біженців у рамках програми CUAET. *Суспільне Новини*. 2024, 19 січня. URL: <https://suspilne.media/665444-kanada-vze-prijnala-ponad-210-tisac-ukrainskih-bizenciv-u-ramkah-programi-cuaet/>. (дата звернення: 21.07.2025).
19. CUAET 2025 для українців. URL: <https://1001vakansia.com.ua/kanada/cuaet>. (дата звернення: 21.07.2025).
20. Михайлов Д. Заморожені активи РФ: Україна отримала від Канади транш у майже \$1,7 млрд. *Суспільне Новини*. 2025, 30 червня. URL: <https://suspilne.media/1055337-zamorozeni-aktivi-rf-ukraina-otrymala-vid-kanadi-trans-u-majze-17-mlrd/>. (дата звернення: 21.07.2025).

REFERENCES

1. Tsyhaniuk V. V. (2021). Viiskova ta humanitarna dopomoha SSHa Ukraini u 2014–2020 rokakh [Foreign and humanitarian assistance to the United States of America in Ukraine in 2014–2020]. *Istoryko-politychni problemy suchasnoho svitu: Zbirnyk naukovykh statei – Historical and political problems of the modern world: Collection of scientific articles*, no. 43, pp. 104–106. [in Ukrainian].
2. Sivova T. Yu. (2025) Perspektyvy vstupu Ukrainy do Yevropeiskoho Soiuzu v umovakh voiennoho stanu [Prospects for Ukraine's accession to the European Union under martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, no. 73. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5894/5832>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-65> (accessed June 17, 2025). [in Ukrainian].
3. Bondarets M. V. (2024). Suchasni tendentsii rozvytku oboronnopromyslovoho kompleksu Avstralii u 2019–2024 rr. [Current trends in the development of Australia's defense-industrial complex in 2019–2024]. *Avstraliia i Okeaniia v konteksti hlobalnykh vyklykiv (2019–2024 rr.): zbirnyk naukovykh prats – Australia and Oceania in the context of global challenges (2019–2024): collection of scientific papers*. In d.polit.n., prof. O.V. Zernetskoi. Kyiv: Derzhavna ustanova “Instytut vsesvitnoi istorii NAN Ukrainy”, pp. 101–109. [in Ukrainian].

4. Zernetska O.V. Pidtrymka Avstraliieiu Ukrainy u viini z Rosiieiu. DU "Instytut vsesvitnoi istorii NAN Ukrainy" [Australia's support for Ukraine in the war with Russia.]. Available at: <https://ivinas.gov.ua/viina-rfproty-ukrainy/pidtrymka-avstraliieiu-ukrainy-u-viini-z-rosiieiu.html>. (accessed June 17, 2025). [in Ukrainian].
5. Kordun O. O. (2024). Deiaki aspekty nadання mizhnarodnoi viiskovoi dopomohy Ukraini Avstraliieiu v umovakh povnomasshtabnoho vtorhnennia rosii [Some aspects of Australia's provision of international military assistance to Ukraine in the face of a full-scale Russian invasion]. *Avstraliia i Okeaniia v konteksti hlobalnykh vyklykiv (2019–2024 rr.): zbirnyk naukovykh prats – Australia and Oceania in the context of global challenges (2019–2024): collection of scientific papers*. In d.polit.n., prof. O.V. Zernetskoi. Kyiv: Derzhavna ustanova "Instytut vsesvitnoi istorii NAN Ukrainy", pp. 110–117 [in Ukrainian].
6. Mytrofanova O. O. Zakhody Frantsii shchodo pidtrymky Ukrainy v umovakh povnomasshtabnoi rosiiskoi ahresii [France's measures to support Ukraine in the face of full-scale Russian aggression]. DU "Instytut vsesvitnoi istorii NAN Ukrainy". Available at: <https://ivinas.gov.ua/viina-rf-proty-ukrainy/zakhody-frantsii-shchodo-pidtrymky-ukrainy-v-umovakh-povnomasshtabnoi-rosiiskoi-ahresii-202308091318.html>. (accessed June 20, 2025). [in Ukrainian].
7. Sukhobokova O. O. (2025) Viiskova dopomoha uriadu Kanady Ukraini v umovakh povnomasshtabnoi rosiisko-ukrainskoi viiny (liutyi 2022 – berezen 2025 rr.) [Canadian government military assistance to Ukraine in the context of a full-scale Russian-Ukrainian war (February 2022 – March 2025)]. *Problemy vsesvitnoi istorii – Problems of world history*, no. 30, pp. 104–118. [in Ukrainian].
8. Sukhobokova O. (2021). "Dopomahaty Ukraini – tse osobysta i simeina sprava Kanady": kanadska pidtrymka Ukrainy na pochatku rosiiskoi zbroinoi ahresii (2014–2015 rr.) ["Helping Ukraine is a personal and family matter for Canada": Canadian support for Ukraine at the beginning of Russian armed aggression (2014–2015)]. *Polityka z ahrarychna panstv v teorii i praktytsi stosunkov mizhnarodnykh*, pp. 246–260. Olsztyn–Lwow: Instytut Nauk Politycznych UWM v Olsztynie. Available at: <http://www.uwm.edu.pl/inp/docs/polityka-zagraniczna-1.pdf>. (accessed June 22, 2025). [in Ukrainian].
9. SIPRI 2023: Shchorichnyk: Ozbroyennia, rozzbroiennia ta mizhnarodna bezpeka (2024) [Yearbook: Armaments, Disarmament and International Security]: Per. z anhl. / Stockholm. mizhnar. in-t doslidzhennia myru; Ukr. tsentr ekon. i polit. doslidzen im. O. Razumkova; Redkol. ukr. vyd.: O. Melnyk (kerivnyk proiektu) ta in. K.: Zapovit. (in Ukrainian)
10. Armii Inform [Army Inform]. Available at: <https://armyinform.com.ua/2024/02/16/z-2022-roku-kanada-nadala-ukrayini-vijskovoyi-pidtrymky-na-24-mlrd/>. (accessed June 22, 2025). [in Ukrainian].
11. Kozatskyi S. (2025). Kanada planuie zbilshyty viiskovu dopomohu [Canada plans to increase military aid]. *Militarnyi – Military*. Available at: <https://militarnyi.com/uk/news/kanada-planuye-zbilshyty-vijskovu-dopomogu-ukrayini/>. (accessed June 25, 2025). [in Ukrainian].
12. Department of Defence of Canada. Official website. Available at: <https://canada.ca/en2ru.search.translate.google/en/department-national-defence/services/contact-us.html>. (accessed June 25, 2025).
13. Prykhodko R. (2025). Kanada nadast Ukraini novi mashyny simeistva LAV: BTR Bison ta Coyote [Canada will provide Ukraine with new LAV family vehicles: Bison and Coyote armored personnel carriers]. *Militarnyi – Military*. Available at: <https://militarnyi.com/uk/news/kanada-nadast-ukrayini-novi-mashyny-simeistva-lav-btr-bison-ta-coyote/>. (accessed June 30, 2025). [in Ukrainian].
14. Kozatskyi S. (2025). Roshel rozghornuv vyrobnytstvo broneavtomobiliv v Ukraini [Roshel has launched the production of armored vehicles in Ukraine]. *Militarnyi – Military*. Available at: <https://militarnyi.com/uk/news/roshel-rozghornuv-vyrobnytstvo-broneavtomobiliv-v-ukrayini/>. (accessed July 15, 2025). [in Ukrainian].
15. Sofronov T. (2025). 1800 mashyn vzhe v Ukraini: U Chekhii lokalizuiut vyrobnytstvo bronemashyn Senator [1800 vehicles already in Ukraine: The production of Senator armored vehicles is being localized in the Czech Republic]. *Militarnyi – Military*. Available at: <https://militarnyi.com/uk/news/1800-mashyn-vzhe-v-ukrayini-u-chehiyi-lokalizuyut-vyrobnytstvo-bronemashyn-senator/>. (accessed July 20, 2025). [in Ukrainian].
16. Sofronov T. (2022). Ukraina otrymala broneavtomobili "Senator APC" [Ukraine received "Senator APC" armored vehicles]. *Militarnyi – Military*. Available at: <https://militarnyi.com/uk/news/ukrayina-otrymala-broneavtomobili-senator-apc/>. (accessed July 20, 2025). [in Ukrainian].
17. Kanada ta YeS domovliaiutsia pro ob'iednannia viiskovo-promyslovykh kompleksiv – ZMI [Canada and the EU agree on unification of military-industrial complexes – media]. *Ukrinform – Ukrinform*. Available at: <https://ukrinform.ua/rubric-economy/3972621-kanada-ta-es-domovlatsia-pro-obednanna-vijskovopromislovih-kompleksiv-zmi.html>. (accessed July 21, 2025). [in Ukrainian].
18. Bohdanok O. (2024). Kanada vzhe pryiniiala ponad 210 tysiach ukrainskykh bizhentsiv u ramkakh prohramy CUAET [Canada has already accepted over 210,000 Ukrainian refugees under the CUAET program]. *Suspilne Novyny – Social News*. Available at: <https://suspilne.media/665444-kanada-vze-prijnala-ponad-210-tisac-ukrainskih-bizenciv-u-ramkah-programi-cuaet/> (accessed July 21, 2025). [in Ukrainian].
19. CUAET 2025 dla ukrainsiv [CUAET 2025 for ukrainians]. Available at: <https://1001vakansia.com.ua/kanada/cuaet/>. (accessed July 21, 2025). [in Ukrainian].
20. Mykhailov D. (2025). Zamorozheni aktyvy RF: Ukraina otrymala vid Kanady transh u maizhe \$1,7 mlrd [Frozen Russian assets: Ukraine received a tranche of almost \$1.7 billion from Canada]. *Suspilne Novyny – Social News*. Available at: <https://suspilne.media/1055337-zamorozheni-aktivi-rf-ukraina-otrimala-vid-kanadi-trans-u-majze-17-mlrd/>. (accessed July 21, 2025). [in Ukrainian].

Maryna Bondarets, State Institution "Institute of World History of the NAS of Ukraine". **Canada's support for Ukraine in its fight against Russian aggression in 2014–2025.**

Annotation. The article is devoted to the disclosure of Canada's practical assistance to Ukraine in the Russian-Ukrainian war. **The purpose** of the study: to analyze the main aspects of military, political and humanitarian assistance of Canada to Ukraine in 2014–2025. Within the framework of the set goal, the following tasks were identified: to assess the current state of development of defense production in Canada and the newest vector of its development, to establish the goals of providing Canadian assistance to Ukraine, to determine the main areas of support for Canada in the conditions of the Russian-Ukrainian war, to reveal the prospects for further cooperation between Canada and Ukraine in the military sphere. **Methodology of research.** The main research methods used when writing the article involve the use of general scientific methods based on systemic and interdisciplinary approaches. In the process of research, such general methods of scientific knowledge as scientific abstraction, analysis and synthesis, generalization, forecasting, specification and comparison were also used. **Findings.** As a result, it was found that Canada's support for Ukraine in 2014–2025. was carried out in the following areas: military aid, political support, humanitarian aid, financial support, sanctions pressure, support for Ukrainian refugees. The main attention was focused on military support and analysis of the main types of weapons and equipment that Canada has supplied to Ukraine recently. A new vector of development of the Canadian defense industry in the context of the trade war with the United States was revealed, which involves cooperation with European defense companies in the production of modern weapons. Possible areas of cooperation between Ukraine and Canada in the production of equipment according to the Danish version were analyzed, in particular for the joint production of drones. **Practical value.** The practical significance of the study lies in the fact that the disclosure of strategies for consistent support by Canada for Ukraine in the Russian-Ukrainian war from the beginning of 2014 to the present day can serve as an example for both some European countries and the United States, which do not differ in consistency either in political support or in the volume and nomenclature of supplied weapons.

Keywords: Ukraine, Canada, Russian aggression, military aid, financial support, humanitarian aid.